

ради остваривања права физичких и правних лица на уставну иницијативу у вези тумачења Устава и закона Украјине.

У складу са законодавством Украјине, уставна иницијатива представља процесуални инструмент иницирања уставног поступка од стране физичких и правних лица. Правни основи такве иницијативе су фиксирани у Закону Украјине „О Уставном суду Украјине“, према коме је уставна иницијатива – писана молба Уставном суду Украјине у вези неопходности званичног тумачења Устава Украјине и закона Украјине, са циљем да се осигурају остварење и заштита уставних права и слобода човека и грађанина, а такође права правног лица. У погледу уставне иницијативе, као уосталом и у погледу уставне жалбе, постављају се одређени захтеви, то јест постоје својеврсни филтери који дефинишу оквири по којима се уставна иницијатива прихвата за разматрање у суду. Тако, Уставни суд Украјине, према важећем законодавству, по иницијативама грађана може да даје тумачења одредби Устава и закона Украјине само онда када постоји њихова неједнака примена од стране судова или других органа власти.

Тако, већ из горенаведеног, а такође узимајући у обзир закључке експерата дате, између осталог, у истраживању о приступу органима уставног правосуђа, усвојеном на 85. пленарној седници Венецијанске комисије, може се извести закључак да подношење уставне иницијативе које постоји у Украјини представља један од облика таквог приступа уставном правосуђу, напоредо са различитим варијантама уставне жалбе које постоје у светској уставној пракси. При томе, уставна иницијатива у суштини врши функцију нормативне уставне жалбе, која је њена најраширенија форма. Овај закључак потврђује, између осталог, и то да у оквиру поступка ради разматрања уставне иницијативе, у случајевима предвиђеним законом Суд може да решава и питања уставности. Тако, у складу са нормама Закона Украјине „О Уставном суду Украјине“, ако Суд, разматрајући предмет о званичном тумачењу закона (појединих његових одредби), утврди његову несагласност са Уставом Украјине (неуставност), у истом том поступку он може да разреши питање у вези неуставности овог закона. И то је логично, јер официјелно се тумаче само оне норме закона, које су сагласне са Уставом Украјине. Управо зато њиховом официјелном тумачењу, овако или онако, претходи разјашњавање питања њихове уставности.

Оваквих примера у пракси Уставног Суда Украјине има прилично. Као један од њих, можемо навести предмет уставне иницијативе грађанке З. Г. Галкине у вези званичног тумачења одредбе четвртог дела, члана 3. Закона Украјине „О спречавању утицаја светске финансијске кризе на развој гране грађевинарства и стамбене изградње“, у коме је Уставни суд Украјине прогласио неуставном одредбу Закона о забрани за физичка и правна лица да раскину било који уговор, чији је резултат била извршена